

2017-04-13

Till Länsstyrelsen i Stockholms län

Sökande: FUCHS LUBRICANTS SWEDEN AB

Ombud: Advokat Jan Eriksson  
Alrutz' Advokatbyrå AB  
Box 7493, 103 92 Stockholm  
tel. 08-679 73 65  
e-post: jan.eriksson@alrutz.se

Saken: Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till anläggande och drift av anläggning för produktion av smörjoljor m.m. inom fastigheterna Årsta 1:79 och 1:83 i Haninge kommun, Stockholms län.

---

FUCHS LUBRICANTS SWEDEN AB (nedan FUCHS eller bolaget) ansöker härmed om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till att anlägga och driva en anläggning för tillverkning genom enbart fysikaliska processer, av smörjoljor inom fastigheterna Årsta 1:79 och 1:83 i Haninge kommun, i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges nedan och i bilagda tekniska beskrivning (Bilaga A) och miljökonsekvensbeskrivning (Bilaga B).

Utöver dessa bilagor har till ansökan fogats en samrådsredogörelse (Bilaga C) och länsstyrelsens beslut att den ansökta verksamheten bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan (Bilaga D).

4404/1

## 1. Orientering och planfrågor

Tillverkning av smörjoljor på fastigheten Kalvö 1:24 i Nynäshamns kommun har bedrivits sedan 1946. Verksamheten har bytt ägare vid flera tillfällen och senast i oktober 2015 då den dåvarande verksamhetsutövaren Statoil Fuel & Retail Lubricants AB köptes av smörjoljeföretaget FUCHS som är ett globalt företag och världens största oberoende leverantör av smörjmedel. Efter förvärvet har bolaget bytt namn till FUCHS LUBRICANTS SWEDEN AB.

I samband med uppköpet beslutade företaget att ersätta den gamla smörjmedelsanläggningen i Nynäshamn med en helt ny anläggning. Detta eftersom den befintliga anläggningen inte är anpassad produktionsmässigt till de krav som FUCHS ställer på en modern produktionsanläggning.

Verksamheten vid anläggningen i Nynäshamn pågår alltjämt men i hyrda lokaler och kommer att avvecklas så snart den nu ansökta anläggningen och verksamheten har tagits i drift, och allra senast när hyresavtalet löper ut.

Anläggningen planeras att, som har anförts ovan, uppföras inom fastigheterna Årsta 1:79 och 1:83 i Haninge kommun. En karta som visar den närmare lokaliseringen finns bland annat under avsnitt 3 i bilaga A. Det aktuella området omfattas av detaljplan, antagen av Haninge kommun den 13 februari 2013. Detaljplanen medger utökad exploatering för "industri med icke störande verksamhet".

Den ansökta verksamheten strider inte mot gällande detaljplan eller områdesbestämmelser.

## 2. Tidigare prövning och nuvarande tillstånd

För den nu ansökta anläggningen finns inget tidigare tillstånd.

Den alltjämt pågående verksamheten vid anläggningen i Nynäshamn bedrivs för närvarande med stöd av tillstånd enligt miljöskydds-

lagen meddelat av Länsstyrelsen i Stockholms län 1994-05-24. Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Stockholms län meddelade 2013-10-23 ett nytt tillstånd till fortsatt och utökad produktion som ännu inte har tagits i anspråk.

Något annat tillstånd som har relevans för den nu förestående prövningen föreligger inte.

### 3. Verksamhetsbeskrivning

En beskrivning av anläggningen och verksamheten lämnas i bilaga A och kan sammanfattas enligt följande.

Huvuddelen av de basoljor som används i produktionen kommer att anlända med båt till Nynäshamn eller Södertälje där den kommer att lastas om till bil och transporteras via väg 73 (Nynäsvägen) till anläggningen.

Inkommande flytande råvaror (basoljor och additiv) kommer att lagras i cisterner och tankar både utomhus och inomhus. Även vissa färdigprodukter kommer att lagras i tankar/cisterner. Den sammanlagda *cistern- och tankvolymen* för lagring av råvaror och färdigvaror kommer vid ansökt verksamhet att vara i storleksordningen 9 500 m<sup>3</sup> varav ca 6 800 m<sup>3</sup> utomhus och ca 2 700 m<sup>3</sup> inomhus. Av denna volym kommer ca 1 700 m<sup>3</sup> att vara färdigvaror.

Samtliga cisterner/tankar kommer att försees med automatisk nivåmätning med larm (ljud och ljus) på två nivåer (hög respektive hög-hög). Alla cisterner/tankar kommer också att stå inom invallningar. Cisternerna i cisternparken (utomhus) kommer att stå inom en betonginvallning som dimensioneras för att rymma den största cisternen inom invallningen + 10 % av övriga cisterner inom samma invallning. Dimensioneringen innebär att även släckvatten beräknas kunna inrymmas inom invallningarna. Den del av byggnaden som kommer att innehålla lagrings- och blandningstankar kommer att utformas som en invallning i sig med avledning av läckage och spill till en underjordisk dubbelmantlad tank eller annan anordning med motsvarande skydd mot läckage till omgivningen.

Vid anläggningen kommer att finnas ca 20 blandningstankar vari tillverkningen av slutprodukter äger rum. Volymen kommer att variera mellan 7 och 50 m<sup>3</sup>. Det kommer även att finnas ett "mini-blandereri" för batcher upp till 1 500 liter. I vissa fall kommer blandning att ske under indirekt uppvärmning (blandningskaret värms) men inte i något fall kommer det att handla om mer än blandning (inga kemiska processer).

Från blandningstankarna kommer övervägande delen av produktionen att gå vidare till någon av de fyllningslinjer som kommer att finnas vid anläggningen där produkterna fylls i emballage på mellan 1 och 1 000 liter i plast eller plåt. Återstående produkter levereras direkt till kund med bulkbil som kommer att fyllas vid en särskild utlastningsplats försedd med bottenplatta och tak. Eventuellt spill avleds till en underjordisk dubbelmantlad förvaringstank (eller annan anordning med motsvarande skydd mot läckage) i avvaktan på borttransport. Emballerade produkter lagervärdas lokalt innan de lastas på bil och transporteras till kund. I verksamheten kommer också att ingå viss lagerhållning (mellanlagring) av färdigprodukter såsom exempelvis spolarvätska och akrylatbensin till konsumentmarknaden, som inte tillverkas på anläggningen. Lagret för förpackade färdigvaror (småförpackningar, fat och IBC) kommer vid ansökt verksamhet att rymma ca 15 000 pallplatser.

En del av lagret för förpackade färdigvaror kommer att utformas som en egen brandcell med egen invallning (och separat insamling) och kommer att användas för lagring av varor som är klassade som "brandfarliga" (i första hand spolarvätska och akrylatbensin samt aerosoler, d.v.s. sprayburkar). Kapaciteten kommer att vara ca 180 pallplatser motsvarande 150-200 m<sup>3</sup>. De aerosolerna/sprayburkar som lagras kommer dessutom att förvaras i en separat gallerbur.

Vid anläggningen kommer också att finnas laboratorier för såväl forskning och utveckling som för kvalitetskontroll och kundanalyser samt en underhållsavdelning och verkstad.

#### 4. Förbrukning av råvaror och energi m.m.

Uppgifter om förväntad förbrukning av råvaror m.m. vid anläggningen återfinns under avsnitt 8 och 9 i bilaga A och sammanfattas nedan.

Vid den ansökta verksamheten förväntas förbrukningen av basoljor att uppgå till ca 77 000 ton per år varav ca 72 000 ton (93 %) mineraloljor och återstoden fördelad mellan syntet- och vegetabiliska oljor. Förbrukningen av additiv förväntas uppgå till som mest ca 9 000 ton per år vid den ansökta verksamheten varav huvuddelen kommer att vara så kallade detergenter och dispergenter samt viskositetsförbättrare/frys punktsnedsättare.

Vid anläggningen kommer även att användas mindre mängder andra kemikalier i laboratorierna och i verkstaden samt vid driften av produktions- och transportsystem m.m.

Avslutningsvis kommer det vid anläggningen att förbrukas energi för i första hand transporter, uppvärmning och kylning samt för pumpar och omrörare m.m.

Närmare redogörelser för förbrukningen av råvaror och energi m.m. finns under avsnitten 8 och 9 i bilagda tekniska beskrivning, bilaga A.

#### 5. Emissioner

##### 5.1 **Utsläpp till luft**

Utsläpp till luft sker av i första hand koldioxid, kväveoxider och svaveldioxid från transporter med lastbil till och från anläggningen. Vissa utsläpp av organiska ämnen från tillverkningen kan också förekomma men i mycket begränsad omfattning. Produktionsprocessen från lagercisterner och tankar till fyllningen är i princip sluten. Den luft från i första hand blandningskärlen som kan innehålla oljeånga i några mängder av betydelse kommer att samlas upp och renas, innan den avleds till atmosfären.

Verksamheten bedöms inte bidra till att gällande miljö kvalitetsnormer överskrids och inte heller ge upphov till några olägenheter av betydelse för människors hälsa eller miljön.

För en närmare redogörelse för utsläppen till luft från verksamheten och för planerade skyddsåtgärder hänvisas till avsnitt 8 i bilagda miljökonsekvensbeskrivning, bilaga B.

## 5.2 Utsläpp till vatten

Utsläpp av vatten kommer att ske i form av *processvatten* (i första hand rengörings- och tvättvatten från processen samt potentiellt oljeförorenat nederbördsvatten från invallningarna utomhus), *spillvatten* (i första hand sanitärt avloppsvatten) samt *dagvatten*. Huvuddelen av det förorenade processvattnet kommer att samlas upp lokalt och omhändertas som avfall samt transporteras bort för destruktions av behörig entreprenör. Regnvatten från cisterninvallningarna kommer dock att i normalfallet (när inga egentliga läckage förekommer) avledas till det kommunala reningsverket via en oljeavskiljare. Oljehalten kommer att analyseras innan avledningen till reningsverket.

Spillvattnet kommer avledas till det lokala reningsverket.

Dagvatten kommer efter lokal rening i särskilt anlagda sedimenteringsbassänger med efterföljande biofilter att avledas via en trumma och ett dike till Vitsån. De riktlinjer för dagvattenhantering som anges i gällande detaljplan kommer att följas.

Till detta kommer släckvatten som kommer att uppstå i händelse av brand inom anläggningen. Hanteringen av släckvatten har utretts inom ramen för riskutredningen och finns närmare beskriven under avsnitt 7 i bilaga B och i underbilaga B7. Som framgår kommer invallningarna runt cisterner och lagringstankar att kunna inrymma beräknade mängder släckvatten som därmed kan samlas upp och transporteras bort för destruktions.

Sammanfattningsvis bedöms utsläppen till vatten inte komma att bidra till överskridande av någon gällande miljökonsekvensnorm och inte heller till att normen god ekologisk status år 2027 i Vitsån, inte kan uppnås. Inte heller i något annat avseende bedöms utsläppen till och av vatten från verksamheten ge upphov till några olägenheter av betydelse för människors hälsa eller i miljön.

För en närmare redogörelse för utsläppen till vatten och för planerade skyddsåtgärder hänvisas till avsnitt 7.12 och 13 i bilaga B och till där anförda underbilagor.

### 5.3 Avfall

Vid anläggningen kommer att uppkomma dels *konventionellt avfall* (inklusive brännbart, krympfilm, metall etc.), dels *farligt avfall*.

Det *farliga avfallet* utgörs huvudsakligen av oljehaltigt avfall i form av spillolja, oljeemulsion, oljehaltigt vatten, oljehaltigt slam och fast oljeavfall. Omhändertagande av farligt avfall kommer att ske av godkänd entreprenör.

När det gäller icke-farligt, *konventionellt avfall* utgörs detta huvudsakligen av brännbart avfall (inklusive brännbart hushålls-avfall), wellpapp och stålskrot.

Mellan 20-40 % av det icke-farliga avfallet kommer att gå till materialåtervinning och mellan 60-80 % till förbränning med energiåtervinning.

En närmare redogörelse för de avfall som kommer att uppkomma (mängder m.m.) och omhändertagande lämnas under avsnitt 10 i bilaga A samt under avsnitt 11 i bilaga B.

#### 5.4 Utsläpp till mark

Mot bakgrund av de skyddsåtgärder som kommer att vidtas vid anläggningen i form av i första hand nivåmätning, överfyllnads-skydd och invallningar på och vid cisterner bedöms risken för utsläpp till mark under pågående verksamhet som mycket begränsad. Under normalt förutsebara förhållanden kommer verksamheten inte ge upphov till några markföroreningar.

Inom ramen för arbetet med denna ansökan har det gjorts en markundersökning inom det aktuella området. Inga indikationer på markföroreningar som skulle kräva åtgärder i form av sanering eller efterbehandling har därvid framkommit. För ytterligare information om genomförda undersökningar hänvisas till avsnitt 13 i bilaga B och till underbilaga B9.

#### 5.5 Buller

Buller kommer att alstras i första hand vid transporterna till och från anläggningen samt från fläktar i ventilationsanläggningen. Buller kan även alstras av pumpar inom cisternparken. En bullerutredning har gjorts som ger vid handen att Naturvårdsverkets riktlinjer för buller vid industriverksamheter kommer att kunna innehållas.

Transporterna till och från anläggningen kommer att gå direkt till och från väg 73 utan att passera några bostäder. Transporterna till och från verksamheten bedöms inte medföra någon påverkan av betydelse på förutsättningarna att innehålla riktvärdena enligt regeringens infrastrukturproposition (1996/97:53).

Under anläggningstiden bör Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15) tillämpas. Riktlinjerna bedöms kunna innehållas.



## 6. Miljökonsekvensbeskrivning

En miljökonsekvensbeskrivning återfinns i bilaga B.

I beskrivningen redovisas olika alternativ. Som nollalternativ redovisas den situationen att anläggningen inte meddelas ansökt tillstånd. Bolaget kommer även i det scenariot att avveckla anläggningen i Nynäshamn (som hyrs med ett kontrakt som löper ut i oktober 2020) och istället importera produkterna till den svenska marknaden från någon av bolagets andra anläggningar i Storbritannien eller, mera troligt, Tyskland. De 80-90 arbetstillfällen som verksamheten kommer att ge upphov till i Haninge kommun uteblir samtidigt som det sammanlagda transportarbetet ökar (eftersom det blir längre transporter av färdigprodukter).

När det gäller alternativa lokaliseringar har bolaget gått igenom ett 70-tal alternativ. Under avsnitt 4.3 i bilaga B finns en redogörelse för alternativen och hur utvärderingen av de olika alternativen har genomförts. Sammanfattningsvis har bolaget inte kunnat finna någon alternativ lokalisering som bättre än den valda, uppfyller de grundkriterier som har ställts upp med avseende på logistik m.m.

När det gäller konsekvenserna av den ansökta verksamheten för människors hälsa och miljön har dessa delvis redovisats ovan avsnitt 5. Som framgår av framställningen där och i bilaga B förväntas den ansökta verksamheten inte ge upphov till annat än marginella störningar i omgivningen. När det gäller ytterligare detaljer angående förväntade konsekvenser i omgivningen och planerade skyddsåtgärder m.m. hänvisas till bilaga B, inklusive underbilagor.

## 7. Samråd

Samråd har skett med berörda myndigheter genom utskick med samrådsunderlag och inbjudan till samrådsmöte. Samrådsmöte ägde rum i december 2016. Efter detta samråd genomfördes kompletterande

skriftligt samråd med de ytterligare myndigheter som länsstyrelsen förelagit.

Samråd med allmänheten genomfördes genom annonsering i lokal-tidningen Mitt i Haninge den 17 januari 2017. Samma dag delades kompletterande information ut till närboende och närliggande företag. Avslutningsvis hölls den 9 februari ett särskilt informationsmöte för i första hand närboende.

Samråd har även skett med ägarna till de två närmst liggande fastigheterna (Årsta 1:4 och Åby 1:1), Tele 2 som äger en mast nära Fuchs tomt, Vattenfall som har en kraftledning nära tomt, Skanska som äger mark söder om Vitsåvägen samt med ägaren av den golfanläggning (Fors Golf) som ligger på andra sidan väg 73.

En mer detaljerad redogörelse för samråden med protokoll från möte, annons samt inkomna kommentarer finns redovisat under avsnitt 1.3 i bilaga B samt i bilaga C till denna ansökan.

## 8. Hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken

### 8.1 **Kunskapskravet (2 kap. 2 § MB)**

FUCHS har bedrivit tillverkning och försäljning av smörjoljor under en mycket lång tid, och på flera platser i olika länder. Bolaget har därigenom tillägnat sig omfattande erfarenhet av den nu aktuella verksamheten. Bolaget har ett miljö- och kvalitetsledningssystem som är certifierat enligt ISO 9001 och 14001. Bolaget har härigenom den kunskap om verksamheten som krävs enligt 2 kap. 2 § miljöbalken.

### 8.2 **Försiktighets- och bästa teknikkravet (2 kap. 3 § MB)**

En redogörelse för vidtagna och planerade skyddsåtgärder återfinns i bilaga A och bilaga B. Dessa åtgärder utgör enligt bolagets uppfattning bästa teknik enligt 2 kap. 3 § 2 st. miljöbalken såsom kravet skall tillämpas enligt 2 kap. 7 § miljöbalken.

### **8.3 Produktvals kravet (2 kap. 4 § MB)**

När det gäller basoljor och additiv bedrivs inom bolaget ett omfattande utvecklingsarbete som bl.a. innefattar förutsättningarna att finna insatsvaror med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Förbrukningskemikalier används i begränsad mängd vid anläggningen men väljs även dessa med utgångspunkt från funktionalitet och så liten miljöpåverkan som möjligt.

Sammantaget innebär det ovan anförda enligt bolagets uppfattning att kraven enligt 2 kap. 4 § miljöbalken, uppfylls.

### **8.4 Hushållningskravet (2 kap. 5 § MB)**

Förbrukningen av resurser vid anläggningen är inte obetydlig men får ändå betraktas som måttlig. Planerade åtgärder för att optimera användningen av energi är rimliga och vid upphandling av el kommer el från förnybara källor att prioriteras. Avfall kommer att återvinnas i så stor utsträckning som möjligt. De produkter som tillverkas har bl.a. till syfte att minska friktion och att öka effektiviteten i motorer, maskiner och annan energikrävande utrustning och bidrar därigenom till hushållning med energi.

I och med det anförda får kravet enligt 2 kap. 5 § miljöbalken anses uppfyllt.

### **8.5 Lokaliseringskravet (2 kap. 6 § MB)**

Som framgått ovan och under avsnitt 4 i bilaga B (med tillhörande bilaga B4) har bolaget undersökt ett betydande antal alternativa lokaliseringar. Den valda platsen ligger i omedelbar anslutning till väg 73 vilken kommer att nyttjas för alla tunga transporter till och från anläggningen. Inga bostäder finns i omedelbar anslutning till platsen. Inte heller inkräktar den ansökta verksamheten på några skyddade områden eller övriga områden med särskilda naturvärden. Lokaliseringen strider inte mot gällande

detaljplaner och är även i övrigt lämplig. Något hinder mot enligt 2 kap. 6 § miljöbalken till den ansökta verksamheten föreligger därmed inte.

## 9. Bestämmelserna i 16 kap. miljöbalken

### 9.1 Villkor

Bolaget har i denna ansökan med tillhörande underlag i detalj redogjort för hur anläggningen, inklusive skyddsåtgärder, kommer att konstrueras och hur verksamheten kommer att bedrivas för att minimera störningarna i omgivningen och förbrukningen av energi och andra insatsvaror. Bolaget är bundet vid dessa åtgärder genom det föreslagna allmänna villkoret i p 1 nedan. Mot denna bakgrund har bolaget begränsat antalet särskilda villkor.

Bolaget föreslår följande villkor.

1. Om inget annat framgår av detta beslut skall arbetena utföras och verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden redovisat i sin ansökan och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Cisterner skall när lagring sker vara försedda med automatisk nivåmätning med larmfunktion vid hög respektive höghög nivå samt med läckagelarm som larmar om nivån i cisternen sjunker trots att utlastning inte pågår.

Ledningarna för inkommande produkt (till cisterner och tankar för lagring av råvaror och additiv) skall vara försedda med ventiler som automatiskt stänger tillflödet vid en förutbestämd fyllnadsnivå.

3. Cisterner som används för lagring skall vara invallade med tät invallning som rymmer minst den största cisternen inom invallningen + 10 % av övriga cisterner inom invallningen.

4. Flytande farligt avfall skall förvaras invallat och under tak eller i annan konstruktion som ger motsvarande skydd mot att avfallet sprids till dag- eller grundvatten eller annars utanför anläggningen.
5. Dagvatten skall genomgå rening i sedimenteringsbassäng med efterföljande biosteg innan det får avledas till recipient.
6. Spill- och processvatten som inte uppfyller kraven för att få avledas till det kommunala reningsverket, skall omhändertas som farligt avfall.
7. Buller från verksamheten skall begränsas så den inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än som anges nedan.

Dagtid vardagar	kl. 06-18	50 dBA
Natt	kl. 22-06	40 dBA
Övrig tid		45 dBA

Arbetsmoment som typiskt sett ger upphov till momentana ljudnivåer överstigande 55 dB(A) får inte annat än undantagsvis utföras under nattetid mellan kl. 22.00 och 07.00.

Begränsningsvärden enligt första stycket skall kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar för de perioder som anges. I de fall verksamhet pågår endast del av en period skall den ekvivalenta ljudnivån dock beräknas för den tid under vilken verksamheten pågår. Kontroll skall ske när det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten beslutar om kontroll, dock minst en gång vartannat år. Om ett begränsningsvärde överskrids vid kontroll får villkoret anses uppfyllt om åtgärder vidtas och förnyad kontroll inom tre månader visar att begränsningsvärdet innehålls.

8. Om verksamheten ger upphov till störande lukt skall åtgärder vidtas.
9. Larm och övrig skyddsutrustning skall funktionstestas minst en gång per kalenderår.
10. Rörledningar och kärl för flytande råvaror och produkter skall täthetstestas en gång per år.

## 9.2 Miljökvalitetsnormer

Som framgår av bilaga B bedöms den ansökta verksamheten inte ha någon påverkan av betydelse på förutsättningarna att innehålla relevanta miljökvalitetsnormer.

## 10. Kontroll

Ett förslag till egenkontrollprogram kommer att ges in till tillsynsmyndigheten senast en månad innan verksamheten påbörjas.

Ett särskilt kontrollprogram kommer att upprättas för anläggningskedet och som kommer att ges in till tillsynsmyndigheten senast en månad innan anläggningsarbetena påbörjas.

## 11. Aktförvarare

Som aktförvarare föreslås Miljökontoret vid Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund. Postadress: 136 81 Haninge. Besöksadress: Rudsjöterassen 5, plan 7. E-post: miljokontoret@smohf.se.

## 12. Yrkanden

FUCHS begär tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till

att anlägga och driva en fabrik för tillverkning av smörjoljor genom fysikaliska processer inom fastigheterna Årsta 1:79 och 1:83 i Haninge kommun,

att vid anläggningen tillverka upp till som mest 100 000 m<sup>3</sup> smörj-  
oljor, samt

att vid anläggningen i tankar och förpackningar lagerhålla upp  
till mest 22 000 m<sup>3</sup> färdigvaror (inklusive externt tillverkade  
varor) varav upp till som mest 200 m<sup>3</sup> varor som är klassade som  
brandfarliga,

allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits ovan och  
i bilagda underlag.

FUCHS hemställer att den ingivna miljökonsekvensbeskrivningen i  
bilaga B godkännes samt att kommande tillståndsbeslut får  
utnyttjas utan hinder av talan mot beslutet (verkställighets-  
förordnande).

FUCHS LUBRICANTS SWEDEN Aktiebolag  
genom



Jan Eriksson

/enligt behörighetshandlingar som kommer  
att inges inom kort/